

Dosarul nr. 2ra-398/22
2-20055884-01-2ra-05042022

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud. S. Dubceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

ÎNCHEIERE

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Kaminski Serghei împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Procuratura Generală a Republicii Moldova și Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost respinse apelurile declarate de avocatul Dragan Natalia, în interesele lui Kaminski Serghei și Ministerului Justiției al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 26 mai 2020, Kaminski Serghei, reprezentat de avocatul Dragan Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii ÎS „Calea Ferată din Moldova” și Procuratura Generală solicitând repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale procuraturii.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, din data de 01 decembrie 1995 este salariatul Depoului de locomotive Bălți, filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova”. Din 27 februarie 2007 și până în prezent deține funcția de șef adjunct, șef secției exploatare a locomotivelor Depoului de locomotive Bălți.

A menționat reclamantul că, către Procuratura Anticorupție în privința lui a fost intentat dosarul penal nr. 22019978010 pornit pe indicii componenței de infracțiune

prevăzută de art. 324 alin. (1) Cod penal. Procurorul Procuraturii Anticorupție Bălți, Ion Pripa, prin demersul nr. 1911 din 07 iunie 2019 adresate ÎS „Calea Ferată din Moldova” a solicitat suspendarea provizorie din funcția ocupată în temeiul art. 197, 200 Cod de procedură penală, art. 76 lit.j) Codul muncii până la adoptarea deciziei definitive pe caz.

A susținut reclamantul că, potrivit Ordinului nr.290/p din 03 mai 2019 semnat de Șeful Depoului de locomotive Bălți Tihii Anatoli, a fost suspendat contractul individual de muncă nr. 45/16 din 21 iulie 2016 cu Kaminski Serghei, șef adjunct. Șef al secției exploatarea locomotivelor Depoului de locomotive Bălți, filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova” de la 23 aprilie 2019 până la 13 mai 2019 (arestarea reclamantului).

A afirmat reclamantul că Conform Ordinului nr.323/p din 15 mai 2019 s-a prelungit termenul de suspendare a contractului individual de muncă, sus indicat de la 13 mai 2019 până la 12 iunie 2019.

A declarat reclamantul că, prin ordinul nr.433/p din 12 iunie 2019 al Șefului Depoului de locomotiva Bălți Tihii Anatolii, în temeiul art. 76 lit.j) Codul muncii și art.197, 200 Cod de procedură penală, având ca bază demersul Procuraturii Anticorupție nr. 1911 din 07 iunie 2019 a fost suspendat contractul individual de muncă până la soluționarea cazului în fond.

A menționat reclamantul că potrivit Ordonanței Procurorului în oficiul Nord al Procuraturii Anticorupție Ion Pripa din 21 ianuarie 2020 Kaminski Serghei Arcadi, a fost scos de sub urmărire penală și conform Ordinului nr.29/p din 22 ianuarie 2020, a fost reintegrat în funcție de șef adjunct, șef al secției de exploatarea locomotivelor al Depoului de locomotive Bălți, filiala ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu încetarea suspendării contractului individual de muncă din 22 ianuarie 2020.

A afirmat reclamantul că pe tot parcursul urmăririi penale, a fost suspendat din funcție și la moment e necesar să fie încasat cu titlu de prejudiciu material din contul statului prin intermediul Ministerului Justiției RM salariul pe toată perioada suspendării sale din funcție, adică din 23 aprilie 2019 până la 21 ianuarie 2020, fiind privat în mod neîntemeiat de posibilitatea de a munci și de a beneficia de drepturile sale salariale pentru o perioadă îndelungată de timp.

A susținut reclamantul că s-a adresat cu o cerere către Depoul de locomotive Bălți prin care a solicitat să i calculeze salariul, cu adaosurile la salariu și a îndemnizațiilor pentru perioada suspendării din funcție, însă contabilitatea Depoului de Locomotive Bălți nu a reacționat la cererea depusă.

A declarat reclamantul că, s-a aflat sub urmărire penală timp de 9 luni, în perioada 23 aprilie 2019 și până la data de 08 mai 2019 s-a aflat în stare de arest la Penitenciarul, 11 Bălți, după care a fost prin încheierea judecătorului de instrucție s-a aplicat arestul la domiciliul pe perioada de 30 zile. Este o persoană la vârsta de 60 ani, care recent suferise intervenție chirurgicală la inimă. Condițiile de detenție preventive a influențat foarte negativ asupra sănătății lui Kaminski Serghei că ultimul a urmat un tratament medical după eliberarea lui din arest.

A solicitat reclamantul încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului Kaminski Serghei a prejudiciului material (salariului pentru perioada suspendării contractului

individual de muncă din 23 aprilie 2019 până la 22 ianuarie 2020) în sumă de 43920 lei și a prejudiciului moral în mărime de 150000 lei.

Prin hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central acțiunea depusă de Kaminski Serghei a fost admisă parțial. S-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Kaminski Serghei prejudiciul material în mărime de 43920 de lei și prejudiciul moral în mărime de 50000 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 iunie 2021 și ulterior la 01 octombrie 2021 Ministerul Justiției al RM a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 15 iunie 2021 și ulterior la 01 octombrie 2021, Kaminski Serghei a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 03 septembrie 2021 Procuratura Generală a RM a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central în partea admitterii acțiunii cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost restituită cererea de apel depusă de Procuratura Generală a RM împotriva hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central ca fiind tardivă.

Prin decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției al RM și Kaminski Serghei, reprezentat de avocatul Dragan Natalia și s-a menținut hotărârea din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele cauzei, dând apreciere probelor conform art. 130 CPC și a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea normelor de drept material și procedural.

Instanța de apel a reținut că Kaminski Serghei este îndreptățit de a solicita repararea prejudiciului cauzat pentru atragerea ilegală la răspundere penală prin emiterea ordonanței cu privire la începerea urmăririi penale, atribuirea statutului de bănuțit, aplicarea măsurilor preventive privative de libertate, suspendarea din funcție, toate acestea soldate cu emiterea Ordonanței din 21 ianuarie 2020 de scoate de sub urmărire penală a lui Kaminski Serghei.

Urmare, instanța de fond corect a reținut faptul că, scoaterea de sub urmărire penală a persoanei este insuficientă pentru a constitui o satisfacție echitabilă pentru reclamant, pornind de la natura drepturilor lezate și locul lor în sistemul de valori al persoanei, caracterul și gradul suferințelor psihice cauzate, intentarea unui dosar penal a manifestat un caracter considerabil de afectarea a drepturilor și intereselor legitime ale reclamantului, fiind produse consecințe grave pentru reclamant pentru un an de zile manifestate prin măsurile de constrângere, inclusiv reținerea, aplicarea măsurilor preventive sub formă de arest preventiv pe un termen de 20 zile și arest la domiciliu, iar

suma de 50 000 lei reprezintă o recompensă echitabilă care ar aduce o satisfacție proporțională suferințelor și trăirilor psihice suportate de către apelant.

La fel, instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a reținut prevederile art. 7 lit. a) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, indicând că, în cazurile menționate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite, fiind corect încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Kaminski Serghei suma de 43920 lei cu titlu de prejudiciu material.

La 03 martie 2022, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri în această parte de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 23 noiembrie 2021 și expediată participanților la proces la 05 februarie 2022 prin intermediul poștei electronice (f.d. 164-165).

Astfel, recursul declarat la 03 martie 2022, se consideră declarat în termen.

La 06 aprilie 2022, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Procuraturii Generale a RM și ÎS „Calea ferată din Moldova” și lui Kaminski Serghei cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 181).

Prin referința depusă la 05 mai 2022, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a solicitat casarea deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 17 mai 2021 a Judecătoriei Bălți, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la

fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic